

TOIMITTAJALTA

Ajattelin eräänä päivänä – ja kenties jonkun Ruusu-Ristin lukijan mietteet ovat käyneet samaan suuntaan, – ajattelin sitä ihmeitä tekevää „mystikkoa“, jonka majuri Cross oli tavannut Tibetissä ja josta oli puhetta tämän lehden viime numerossa. Ajattellessani kritiikin ilkeä henki valtasi mieleni ja minä kysyin itseltäni: olisiko valkoisen veljeskunnan mestari manausmenoilla parantanut riivatun lapsen? olisiko valkoisen veljeskunnan mestari alentunut kykyjään näyttämään särkemällä lasilevyn ajatusvoimallaan? voisimmeko kuvitella esim. Kristusta samanlaisessa tilanteessa? eikö Kristus paljaalla käskeväällä sanallaan parantanut riivatuita? eikö hän ankarin sanoin nuhdellut sitä sukukuntaa, joka kaipasi merkkejä uskoakseen?

Ja epäilyksissäni sanoin itsekseni: liekö tuo vanha pappi Tibetissä ollutkaan mestari Moorja; olihan madame Blavatskyltä monenlaisia opettajia, tutki hän matkoillaan monenväristen salatieteilijäin tietoja ja kykyjä. Jos vanha mystikko kuuluikin toiseen salaiseen veljeskuntaan eikä Kristuksen!

Mutta sitten järki tuli ja huomautti: mitä sinä olet huolissasi tibetiläisen mystikon manausmenoista ja ihmeistä! Maassa maan tapa; pääpaino ei ollut menoissa, vaan tuloksessa: lapsi parantui. Ja mitä lasin särkemiseen tulee, niin eikö madame Blavatsky suorittanut kosolta juuri senkaltaisia temppuja, saaden aina apua mestariltaan, niinkuin hän itse vakuutti? Nykyinen tieteellinen järkemme kaipaa tuommoisia maagillisia todistuksia hengen voimasta aineen yli.

Ja omatuntoni lisäsi nuhdellen: älä sinä ole ahdasmielinen äläkä liian viisas. „Mestarin mittapuu ei ole talletettuna Simlassa“, huomautti mestari Moorja Mr. Sinnettille kerran, kun tämä oli lausunut jonkun ihmettelevän arvostelunsa. Mestarit kulkevat omia teitään eivätkä kysy vähempien neuvoja.

*

Mrs. Katherine Tingley, Yleisen Veljeyden johtaja ja presidentti, on taasen vierailut Helsingissä ja saanut huomiota ja suosiota osakseen.

En ollut tilaisuudessa tällä kertaa häntä kuulemaan, mutta mikäli kerrottiin, oli esitysten ohjelma sama kuin viime vuonna: musiikkia, skioptikon- ja eläviä kuvia, sekä Mrs. Tingleyn y. m. puheita. Vaikutus oli kauttaaltaan esteettinen ja hieno, mutta, kuten kertoja sanoi, syvempää henkevyyttä kaipasi ja odotti. „Onhan sitä tottunut ajattelemaan, että teosofiassa on henkeä ja tietoa, on ruokaa sielulle ja mielellekin, – mutta Yleisen Veljeyden teosofia tuntui tyhjentävän määrättyyn siveelliseen käytäntöön. Hyvähän sekin on, mutta miksi se tuntuu pintapuoliselta?“

Joka tapauksessa Mrs. Tingleyn n. s. raadshajoogakoulu Point Lomassa on saanut osakseen paljon huomiota ja kiitosta, ja iloita voimme teosofeina kaikista hyvistä saavutuksista teosofisella alalla.

Hämmästyttävää oli kuitenkin, että Mrs. Tingley Helsingin kaikissa lehdissä ilmoitti itsensä „teosofisen liikkeen johtajaksi kautta koko maailman“. Se oli titteli, jonka hän oli itselleen anastanut, mutta ei rehellisellä tavalla saanut. Teosofinen liike käsittää monta seuraa, ennen kaikkea Teosofisen Seuran. Ja Teosofisen Seuran johtaja ja presidentti on epäilemättä Mrs. Besant, eikä Mrs. Tingleyllä ole pienintäkään sananvaltaa T. S:n asioissa. Jos ei siis Mrs. Tingleyn itsepuhvaus johtunut – kuten eräs epäili – amerikkalaisesta häikäilemättömyydestä, oli se ainakin sanomattoman naiivi.

*

Olen saanut käsiini merkille pantavan pienen broshyyrin. Se on nimeltään *Ennustuksia Suomen tulevaisuudesta*, kirj. W. Holmberg.

En yleensä suuresti luota selvänäkijäin näkyihin ja ennustuksiin. Kymmenien vuosien kokemukset ovat osoittaneet minulle, että klärvoajantiset havainnot tuskin koskaan ovat puhtaasti objektiivisia; melkein aina niihin sekoittuu selvänäkijän oma „personallinen ekvatsioni“, s. o. hänen omat ennakkoluulonsa, ajatuksensa, uskonnolliset ja filosofiset käsityksensä. En puhu hänen vilpittömyydestään; pidän luonnollisena asiana, että hän on rehellinen ja koettaa olla puolueeton. Mutta vaikeudet ovat miltei voittamattomat, ne kun ovat kätkeytyneinä hänen omaan alitajuntaansa.

Kuitenkin olen ollut huomaavinani, että semmoiset näyt, profetalliset esim., jotka tulevat itsestään, käskemättä, tavallisesti ovat luotettavampia, jos nim. näkijä ei ole henkilö, joka syystä tai toisesta on predisponoitu

harhanäyille, s. o. henkimaailman petollisille voimille. Se mikä ylhäältä annetaan, sisältää useimmiten enemmän totuutta, kuin se mikä sieltä haetaan ja otetaan.

Olen lausunut nämä sanani periaatteellisesti, en yllämainitun kirjan tekijää ajatellen. En näet tunne, mitä tekniikkaa herra W. Holmberg on käyttänyt näissä tutkimuksissaan, joita hän omien sanojensa mukaan on harrastanut vuodesta 1914 lähtien. Mutta että hän on kirjoittanut mieltäkiinnittävän kirjasen ja että hänen näkynsä ja ennustuksensa tuntuvat järkeen meneviltä, sen tunnustan muitta mutkitta. Ja myöskin tahdon mainita, että W. H. n. s. psykoskooppien tekijänä on sangen hyvin onnistunut. Ainakin tunnustan, että hänen ennustuksensa minulle tekemässään psykoskoopissa ovat sattuneet paikalleen. En niin ollen saata katsoa hänen näkyjään Suomen tulevaisuudesta paljaan mielikuvituksen aiheuttamiksi.

Herra Holmberg antaa kirjassaan lyhyitä kuvauksia Suomen kohtalosta pitkin tätä vuosisataa. Hän uskoo, että Suomen kansalla on edessään suuria mahdollisuuksia ja että kansa osaa käyttää niitä hyväkseen. Hänen näkökantansa on valoisa ja optimistinen. Tahdon mielelläni yhtyä tähän. Olen ilmaissut toivoni tässä suhteessa jo vuosia sitten (Omatunto 1906, Suomen Kansallishaltia 1913).

Olen pannut merkille pari kohtaa herra W.H:n ennustuksista, jotka kohdat muuallakin saavat vahvistusta. Hän puhuu muutoksista v. 1927 ja sanoo m. m., että tulee „rajuilma“ eteläisessä naapurimaassa. Voisikohan tämä tarkoittaa Saksaa? Psykykkisesti Saksa kylläkin on „naapurimaamme“ etelässä, ja vuosi 1927 on ennustettu tärkeäksi ja kohtalokkaaksi Saksalle. On sanottu, että Saksasta silloin taas tulee monarkia, ja ennen kaikkea, että silloin alkaa lyhyt, mutta kiihkoisa sota Ranskaa vastaan. Vuosiluvut muuten aina ovat epävarmoja ennustuksissa, mutta tässä tapauksessa majuri Crossin kohtaaman mestarin ennustus tulevasta sodasta myös viittaa vuoteen 1927.

Mieltäkiinnittävä on herra Holmbergin ennustus tulevasta mestarista, jonka hän näkee syntyvän v. 1952 ja esiintyvän maailmassa 1984 tienoissa. Suomi on silloin oleva niin edistynyt henkisesti, että suuri mestari saattaa paljon vaikuttaa Suomen kansan elämään.

Näihin asioihin on siksi jännittävää tutustua tekijän omasta broshyyristä, että kehoitan Ruusu-Ristin lukijoita hankkimaan kirjan itselleen. Sen hinta on Smk. 10:– ja voidaan se m. m. tilata Ruusu-Ristin toimitukselta.

*

Elokuun alussa vietin muutamia päiviä Kellomäellä lähellä Venäjän rajaa, jonne oli kokoontunut joukko meikäläisiä kesälomaansa viettämään. Kun kolme vuotta sitten viimeksi kävin rajalla, tulvi hermoiin raskas tunnelma bolseviikkien valtakunnasta päin. Tänä kesänä saatoin ihmeekseni ja ilokseni todeta, että Pietarin levittämä aura ei läheskään enää ollut niin tuskallinen; päinvastoin siinä oli paljon, joka muistutti entistä tsaarien aikuista pääkaupunkia. Rajajoelta päin näkyi useimpina iltoina illuminatsioneja ja ilotulituksia; siellä oleva suuri sanatorio oli nähtävästi täynnä vieraita.

Venäläiset teosofit ovat Kellomäellä muodostaneet Suomen Teosofisen Seuran looshin nimeltä „Esperanza“ (nimi äännettiin venäjäksi Esperantsia, mutta lienee arvatenkin espanjalainen sana esperanza, toivo). Tämän looshin puheenjohtajana toimi alussa Ruusu-Ristin jäsenille tuttu herra Nikolai Jefimoff, jonka kodissa looshi yhä pitää kokouksiaan.

Päivää ennenkuin saavuin oli Esperanza-looshi kutsunut vieraikseen Kellomäellä ja lähiseuduilla tilapäisesti asuvat suomalaiset teosofit, ruusuristiläiset ja vapaamuurarit ja viettänyt yhdessä heidän kanssaan veljeyden ja yhteistunnon merkeissä käyvän mieliä virkistävän kokouksen.

Viikkoa myöhemmin pidettyyn kokoukseen kutsuttiin minut vieraaksi, ja hauska oli minun taas pitkästä aikaa keskustella filosofisista ja okkultisista kysymyksistä vilkkaiden, herttaisten ja intelligenttien venäläisten teosofien kanssa. En voinut olla ajattelematta ja kysymättä itseltäni: koska maailma taas muuttuu semmoiseksi, että saadaan vapaasti liikkua kaikkialla joka maassa, vapaasti ihmisinä ja veljinä seurustella kaikkien kansojen kanssa?

(Ruusu-Risti, Syyskuu 1923, s. 243-247)